Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor
Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret
Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links
Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Aalesunds off. almenskole.

AARSBERETNING

1890—1891.

Aalesund.

Klaus E. Fjeldes Bog- & Accidenstrykkeri.

1891.

Aarsberetning

om

Aalesunds off. høiere almenskole

for

skoleaaret 1890—1891

ved

Skolens Rektor.

I. Skolens Forstanderskab.

Byfoged Hagbarth Benneche	tiltraadte	1ste juli 1888.
Boghandler Johannes Aarflot	—	27 august 1864 ved skolens oprettelse, valgt af kommunen.
Provst Lars Anton Moe	—	1ste oktober 1887, valgt af kommunen.
Grosserer Joachim Rønneberg	—	1ste oktober 1884, valgt af kommunen.
Rektor Valentin Voss	—	1ste april 1876. Formand i forstanderskabet.

II. Skolens lærerpersonale.

1. Rektor Valentin Voss, f. $^{21}/_{4}$ 1834, udnævnt til timelærer ved Drammens latinskole $^{30}/_{9}$ 1858, til adjunkt, ved samme skole $^{1}/_{7}$ 1860, $^{1}/_{7}$ 1863 udnævnt til overlærer og bestyrer af Fredriksstads kommunale skole, $^{27}/_{11}$ 1875 til rektor ved Aalesunds offentlige almenskole.
2. Overlærer Martin Johannes Bugge, f. $^{2}/_{10}$ 1830, novbr. 1854 udnævnt til adjunkt ved Konsbergs skole, juni 1875 til overlærer ved Aalesunds skole.

3. Overlærer Gabriel Hetting Landmark, f. 23/12 1833, udnævnt 26/12 1877 til overlærer ved Christiansunds skole, 15/9 1881 til overlærer ved Aalesunds skole.
4. Adjunkt Gerhard Fredrik v. d. Lippe Dahl, f. 1838 udnævnt til adjunkt 9/12 1875.
5. Adjunkt Vilhelm Ferdinand Kolderup, f. 2/2 1835, udnævnt til adjunkt 11/5 1878.
6. Adjunkt Paul Sollie, f. 1852, udnævnt 1882 til klasselærer ved Skiens offentlige almenskole, 29/8 1883 til adjunkt ved Aalesunds skole.
7. Adjunkt Kristian Birch Reichenwald Bassøe, f. 1856, udnævnt til adjunkt 29/4 1884.
8. Klasselærer Olaf Olsen f. 25/8 1835, udnævnt 1/9 1864 til klasselærer ved Aalesunds off. almenskole (lærer fra skolens oprettelse).
9. Klasselærer Hans Clausen Brun, f. 6/8 1854, udnævnt 1/7 1882 til klasselærer ved Aalesunds off. almenskole.
10. Lieutenant Olaf Lie. Gymnastiklærer fra 15/8 1889.
11. Organist Anton Heiberg, f. 9/4 1837, skolens sanglærer siden august 1883.

Karl Sperre f. 5/10 1860. Skolens pedel siden 1884.

For det hele skoleaar har adjunkt Dahl faaet per mission mod selv at betale vikar. Som saadan blev af kirkedepartementet antaget kand. theol. Alfred Eriksen, hvis løn bestemtes til Kr. 1500.

I februar og marts var overlærer Landmark oftere syg paa grund af bronchit; i april og mai var adjunkt Kolderup fraværende paa grund af sygdom. Den sidstes timer besørgedes for en del af kaptein Lie, for en del af rektor; den førstes dels af rektor, dels af ham selv i hans hjem.

III. Disciplenes antal.

	3. kvart. 1890.	4. kvart. 1990.	1. kvart. 1891.	2. kvart. 1891.
1ste middelkl.	10	12	13	14
2den do.	10	11	10	10
3die do.	14	16	16	16
4de do. latinl.	1	3	3	3
4de do. engelskl.	9	10	11	11
5te do. latinl.	4	4	4	4
5te do. engelskl.	9[1])	9	9	9
6te do. latinl.	4	4	4	5
6te do. engelskl.	13[2])	15	14	14
1ste gymnasialkl.	3	3	3	2
2den do.	3	3	3	3
3die do.	5	6	6	6
	85	96	96	98

I aarets løb indkom 31 elever, udgik 32 elever, deraf 2 døde.

[1]) Deraf 1 pige. [2]) Deraf 7 piger.

Gjennemsnitligt aldersforhold mellem de forskjellige klasser:

1ste middelkl.	alder	ved	skoleaarets	begyndelse:		$9^{6}/_{12}$	aar.
2den do.	do.	„	do.	do.	:	$10^{6}/_{12}$	«
3die do.	do.	„	do.	do.	:	$11^{3}/_{12}$	«
4de do.	do.	„	do.	do.	:	$13^{1}/_{12}$	«
5te do.	do.	„	do.	do.	:	$14^{1}/_{12}$	«
6te do.	do.	„	do.	do.	:	$15^{7}/_{12}$	«
1ste gymnasialkl.	alder	ved	skoleaarets	begyndelse:		$18^{6}/_{12}$	«
2den do.	do.	„	do	do.	:	$18^{1}/_{12}$	«
3die do.	do.	„	do.	do.	:	$19^{9}/_{12}$	«

Normalalder i 1 middelkl. 9 aar.
do. i 2 do. 10 „

Normalalder i 3	middelkl.	11	„
do. i 4	do.	12	aar.
do. i 5	do.	13	„
do. i 6	do.	14	„

Af eleverne er 8 fra landdistrikterne, resten fra byen.

Timefordelingsplan mellem lærerne
i skoleaaret 1890—1891.

1. *Rektor Voss;*

Græsk	3—2	gymnasialkl.	7	timer.
—	1	do.	7	„
Latin	3—2	do.	3	„
Tysk	1	do.	1	„
—	II		6	„
			24	timer.

2, *Overlærer Bugge.*

Norsk	1	gymnasialkl.	3	timer.
—	VI		3	„
—	V		3	„
Tysk	VI		3	„
—	V		3	„
—	VI og V		1	„
—	IV		4	„
—	III		5	„
			25	timer.

3. *Overlærer Landmark.*

Latin	1	gymnasialkl.	9	timer.
—	VI og V		3	„
—	V		4	„
—	IV		7	„
Norsk	3—2	gymnasialkl.	4	„
			27	timer.

4. *Kand Eriksen (for Adj. Dahl.)*

Religion	3—1	gymnasialkl.	4	timer.

Religion	VI--I		12	timer.
Historie	V		3	«
—	IV		3	«
Geografi	VI		2	«
—	V		2	«
			26	timer.

5. *Adjunkt Sollie.*

Fransk	VI		2	«
Engelsk	3	gymnasialkl.	2	«
—	VI—IV		14	«
Norsk	IV		4	«
—	III		5	«
			27	timer

6. *Adjunkt Bassøe.*

Latin	3	gymnasialkl.	6	„
Historie	3—1	do.	6	„
Fransk	3—1	do.	6	„
—	V		2	„
Latin	VI		4	„
Historie	VI		3	„
			27	timer

7. *Adjunkt Kolderup.*

Mathematik	3—1 gymn.		5	„
—	med Pigerne		6	„
—	V		5	„
—	IV		5	„
Physik	VI og V		3	„
Geografi	IV		2	„
			26	timer.

8. *Klasselærer Brun.*

Mathematik	VI		6	„
—	III		5	„
Naturhistorie	VI—II		6	„

Tegning	VI—II	6	timer.
Regning	II og I	4	„
Skrivning	IV	1	„
		28	timer.

9. *Klasselærer Olsen:*

Norsk	II og I	5	„
—	I	3	„
Historie	III	4	„
—	II og I	3	„
Geografi	III	2	„
—	II	2	„
—	I	4	„
Skrivning	III	2	„
—	II og I	3	„
		28	timer.

Tilsammen 238 timer.

Timefordelingen.

Timefordelingsplan i 1890—1891.

	1 og 2 m.	3 m.	4 m.	5 m.	6 m.	1 g.	2 og 3 g.	Sum.
1. Religion	3	3	2	2	2	1	1 2	16
2. Norsk	3 5	5	4	3	3	3	4	30
3. Tysk	6	5	4	3 1	3	1		23
4. Latin			7	4 3	4	9	9	36
5. Engelsk			5	4 1	4	(2)		16
6. Græsk						7	7	14
7. Fransk				2	2	4	2	10
8. Historie	3	4	3	3	3	3	3	22
9. Geografi	4 2	2	2	2	2			14
10. Mathematik	4	5	5	5	6	2	3	30
11. Naturhistorie	2	2		3	2			9
12. Tegning	2		2	1	1			6
13. Skrivning	3	2	1					6
Sum	26—30	30	30	30	30	30	30	232 timer.

Mathematik for pigerne 6 —

238 timer.

Undervisningen.

Religion.

3die gymnasialklasse. Johannes evangelium efter J. N. Bruns forklaring fra kap. 4 og ud og tildels repeteret. Derefter er nogle timer brugt til foredrag om Johannesevangeliets ægthed og i tilslutning dertil om grundlaget for den personlige tro. Nissens kirkehistorie er repeteret.

2den gymnasialklasse. Nissens kirkehistorie fra Schweizerreformationen og ud. Lukas's evangelium efter Platous fortolkning de 6 første kapitler. I nogle timer er gjennemgaaet vor kirkes bekjendelsesskrifter.

1ste gymnasialklasse. Nissens kirkehistorie til Schweizerreformationen læst og repeteret.

6te middelklasse. Pontoppidans forklaring fra retfærdiggjørelsen og ud og repetition af det øvrige. Vogts bibelhistorie repeteret. Læst en del af romerbrevet. Salmer er lært det første halvaar.

5te middelklasse. Pontoppidans forklaring fra 2den part til retfærdiggjørelsen læst og repeteret, og repeteret den 1ste part. Vogts bibelhistorie fra palmesøndag og ud læst og repeteret. Jødelands geografi er gjennemgaaet. Læst en del af Lukas's evangelium. Salmer.

4de middelklasse. Pontoppidans forklaring den 1ste part læst og repeteret. Katekismens fem parter er paany gjennemgaaet. Vogts bibelhistorie fra det nye testamente til palmesøndag læst og repeteret. Jødelands geografi er gjennemgaaet. Læst en del af Lukas's evangelium. Salmer.

3die middelklasse Katekismen læst og repeteret. Vogts bibelhistorie fra Rut til det nye testamente læst og repeteret. Læsning af udvalgte stykker af det gamle testamente, især Davids salmer og profeterne. Salmer.

2den middelklasse. Bruns og Platous bibelhistorie til Ruts bog læst og repeteret. De fem parter i katekismen. Salmer.

1ste middelklasse. Vogts lille bibelhistorie, det nye testamente læst og repeteret. Katekismens fem parter, de to sidste uden Luthers forklaring. Salmer.

Modersmaalet.

3die gymnasialklasse sammen med 2den Gymnasialkl.

Oldnorsk: Af Nygaards udvalg af den norrøne literatur er læst: Lokes straf, Asbjørn Selsbane, Sigmund Brestessøns barndomsliv i Norge. Af poesi Hamarsheimt og Gudruns klage. Derefter repetition af artiumspensumet, hvor 2den klasse tildels kun hørte paa. — Nygaards grammatik.

Af modermaalets literatur er gjennemgaaet: stykket «af Sven Dyrings hus» af Hertz (efter Paus og Lassen) — folkeviserne Thor af Havsgaard, Elvehøi, Den onde Stifmoder, Kristjern II's vise — Wessels kjærlighed uden strømper — Welhavens Eivind Bolt, Aasgaardsreien og En vise om Hellig Olaf — Wergelands Juleaftenen og Hardanger Eriksens samt Broch og Seips literaturhistorie.

Stile: 1) Fra sommerferierne — 2) Obsta principiis! — 3) Mennesket som tidens barn og tidens herre — 4) En sammenligning mellem Wergeland og Welhaven — 5) En kort oversigt over den nationale retning i den nyere norske literatur — 6) Fortsættelse af samme stil — 7) Olav den helliges karakter og betydning for Norges historie — 8) Lær dig selv at kjende! — 9) (blot for 2den g.) Ars longa, vita brevis — 10) Alexander den stores verdenshistoriske Betydning — 11) Hvorfor studerer vi historie? (De to sidste som tentamensstile paa skolen).

1ste gymnasialklasse. Paus's og Lassens læsebog for gymnasierne: Njåls Saga, Erasmus Montanus, Den stundesløse og de øvrige stykker af Holberg, Af «Maida-

gen», Kjærlighed uden Strømper, enkelte stykker af Baggesen, Aladdin, Sangerens Farvel, „Svend Dyrings hus» og Begyndelsen af Kalanus,

Ved siden heraf har læreren oplæst et og andet af den danske literatur for eleverne, — Endel af det læste stof anvendt som øvelse i fri mundtlig gjengivelse (extemporal).

Af Eriksens literaturhistorie indtil P. A. Heiberg. Repeteret til og med Tullin. Heraf lektievis det, som hører til artiumspensumet.

Stile: 1. Selvvalgt. 2. Fortæl kort indholdet af Njåls Saga. 3. Gymnastikens Nytte. 4. Skildring af et ved krigen ødelagt land. 5. Fortidens vaaben sammenlignede med de nyere tiders. 6. Hvilke betingelser eier Søndmør for turisttrafiken, og hvilke mangler endnu? 7. Om den nytte og fornøielse, vi har af at besidde indsigt i naturvidenskaberne. 8. Fordele ved at bo i en by, eller selvvalgt. 9. Fordel ved at bo paa landet. 10. Den norske skjærgaard og dens nytte. 11. Holbergs liv. 12. Holbergs betydning. Examensopgave: Betydningen af vore fiskerier.

Oldnorsk. 8 timers læsning af stykker paa landsmaal og i bygdesprog som forberedelse for oldnorsken.

Af Nygaards oldnorske læsebog for begyndere indtil kong Olafs Skalde, læst og repeteret. Ved siden af de grammatiske afsnit i læsebogen læst adskilligt af Nygaards grammatik.

6te middelklasse. Læsebøger: Eriksens og Paulsens 3die del samt Lassens. Til afgangsexamen lægges op som læst statarisk og for det meste repeteret: Brudstykket af Egils Saga og Sunartorrek. Hærmændene paa Helgeland. Den politiske kandestøber. En aften paa Giske. For Norges seilere. Skt. Olafs mildhed. Gaffelen. Matrosen.

Henrik og Else. Verdens deiligste Rose. Ved siden heraf nogen kursorisk læsning. Endelig har læreren i skoleaarets løb forelæst forskjellige literaturprøver, deriblandt nogle digte paa svensk. Tildels lektier i læsning. Det statarisk læste anvendt som øvelse i for det meste extemporal gjengivelse af indholdet, i regelen efter anvisning af læreren, enkelt gang efter paa tavlen opskrevne momenter.

Literaturhistorie. Ross's notitser, supplerede med lærerens mundtl. meddelelser. Norbys «Digtarter». Det nødvendige om versemaal, billedligt udtryk m. m., væsentlig efter korte optegnelser.

Grammatik. Om sætninger efter Hofgaard. Af og til analyse og interpunktionsøvelser.

Stile. 1. Selvvalgt. 2. Hvorledes kan vinden være os baade til nytte og skade? 3. Fortæl kort indholdet af «Den politiske kandestøber». 4. Fortæl kort om kristendommens indførelse i Norge. 5. Beskrivelse af skolebygningen (et brev). 6. Selvvalgt. 7. Hvilken fordel har man af at bo ved kysten? 8. Om den nytte og fornøielse, vi har af at besidde indsigt i naturvidenskaberne. 9. Vis i en fortælling sandheden af den sætning: Det er ikke guld alt, som glimrer. 10. Sammenligning mellem Norges og Danmarks naturlige beskaffenhed. 11. En ynglings- (ung piges) brev til hjemmet med beklagelse af at han (hun) ikke har fulgt forældrenes raad med hensyn til valget af livsstilling (leveres til læreren som et almindeligt brev). 12. Fortæl kort indholdet af «En aften paa Giske». 13. Dyrelivet i vore skove. 14. Fortæl kort om tredive-aarskrigen. 15. Et landskab.

5te middelklasse. Læsebøger som i 6te. Udvalgte stykker af prosa og poesi, deriblandt: Gunnl. Ormstunges saga, læst 2 gange. Den anden gang taltes om enkeltheder, og indholdet resumeredes extempore

stykkevis. Af „Peders Paars». Om Ludvig Holberg af Hammerich. Norske hirdskikke. Ladegaardsøen — Wilsters digt om Holberg. De tvende kirketaarne. Gaffelen. Aasgaardsreien. Ved siden heraf har læreren oplæst forskjellige prøver af literaturen. Flere gange gjengivelse, ex tempore eller som lektie. Literaturhistorie. Ross's notitser til og med Øhlenschlæger, supplerede med lærerens mundtlige meddelelser. Det nødvendige om billedligt udtryk m. m., meddelt mundtlig. Grammatik: om tempora og modi — om bisætninger. Oftere analyse og flere gange interpunktionsøvelser efter Løkkes exempelsamling — Oplæst 1 svensk digt for eleverne.

Stile. 1. Selvvalgt. 2. Fortæl kort indholdet af Aasgaardsreien. 3. Skoleturen den 20de september. 4. En Tycho Brahes dag (indledning givet). 5. Høstfesten i parken eller: fortæl kort en del af Gunnl. Ormstunges saga. 6. Beskrivelse af skolebygningen, gjengivelse af en af læreren oplæst beskrivelse (et brev). 7. Selvvalgt. 8. Hvilke fordele har man af at bo i en kystby? 9. Fra mine juleferier. 10. Vinterglæder. 11—12. Aalesund i fisketiden (2 stile). 13. Aalesunds kai. 14. Naar nøden er størst, er hjælpen nærmest (en fortælling). 15. Indbydelse til sommerferierne (leveres til læreren som et almindeligt brev). 16. Hvilken nytte har man af Hesten? 17. 17de Mai 1891.

4de middelklasse. Af Eriksen og Paulsens læsebog III læst udvalgte prosastykker og digte. Øvelser i at gjengive det læste. Udenadlæsning af digte hver 14de dag.

Repeteret hele Hofgaards mindre grammatik. Gjennemgaaet mundtlig og dels skriftlig Aars retskrivningsregler. Analyse. Skriflige arbeider 1 gang ugentlig: Diktat, gjenfortælling og udvidet fortælling, samt 8 lettere stile.

3die middelklasse. Af Eriksen og Paulsens læsebog III læst væsentlig i overensstemmelse med udgivernes læseplan for klassen. Hyppig mundtlige øvelser i at gjengive det læste. Udenadlæsning af digte og lekse i prosalæsning afvekslende hver uge.

Læst og repeteret det meste af Hofgaards lille grammatik. Gjennemgaaet Aars retskrivningslære mundtlig og tildels skriftlig. Analyse $^1/_2$—1 time ugentlig.

Skriftlige arbeider i begyndelsen 2, siden i regelen 1, gang i ugen: Diktat, gjenfortælling og enkelte andre lettere skriftøvelser, væsentlig efter Tønnesens lærebog.

2den middelklasse. Indenadlæsning med øvelse i at gjengive (Eriksens og Paulsens læsebog 2den del) Lette digte lærte udenad og fremsagte. Grammatik: Formlære; de vigtigste sætningsforbindelser; analyse (Hofgaards lille grammatik).

Skriftlige øvelser: To ugentlige diktater, i sidste halvaar afvexlende med gjenfortælling af lette smaafortællinger. Regler for retskrivning og skilletegn; afskrift efter bog.

1ste middelklasse. Indenadlæsning med øvelse i at gjengive; vers og lette digte lærte og fremsagte (Eriksens og Paulsens læsebog 2den del)

Grammatik (mundtlig): Hovedtaledelene, verbets hovedformer og sætningens hoveddele indøvet med benyttelse af exempelsamling.

Skriftlige øvelser: Diktat, afskrift efter bog.

Latin.

3die gymnasialkl. Af Horats epistler: 1ste bog, 1—11.13. 14.20 brev. do. af Oderne 1ste bog 1—4. 6—14. 16—18. 20—22. 3die bog 9de og 4de bog 3die Ode. Under examinationen er der lagt megen vægt paa indholdet

og tankesammenhængen. Samtlige metra i de læste oder er gjennemgaaede og lærte. Horats liv og værker efter fortalen i Lembkes udgave. Af Vergils æneide 1ste bog læst de 200 sidste vers, af Tacitus (Weisses udvalg) Kampen mellem Otho og Vitellius, af Ciceros breve (Kjelsens udvalg) 12te, 13de, 14 og 15de brev. Af det hele pensum repeteret: Livius, Tacitus, Vergil, Ovid 800 v. og Ciceros taler med undtagelse af 2 og 4 katilinariske. Af Tregders litteraturhistorie udvalgte stykker, Lindroths antikviteter og syntaxen i Schreiners grammatik. I regelen to oversættelser om ugen efter Henrichsens opgavesamling, en hjemmeoversættelse, en paa skolen.

2den gymnasialklasse. Sammen med 3die gymnasialkl. Cicero pro Archia poeta og pro lege Manilia (repetition). Alene, læst og repeteret Cicero Cato major og Tacitus kampen mellem Otho og Vitellius kap. 1—24. Syntaxen efter Schreiners grammatik.

1ste gymnasialkl. Sallusts Catilina. Ciceros 2den og 4de tale mod Catilina, af Ovids Metamorfoser henved 600 vers. Gjennemgaaet kasuslæren efter Schreiner. Hver uge en stil paa skolen.

6te middelklasse. Læst af Fædrus fabel 1—30 ca. 400 vers, af Cæsar 1ste bog fra 37te kap. og ud, af II' bog k. 1—24. Repeteret det hele pensum samt Schreiners grammatik. 2 stile om ugen, dels efter Johannesens samling, dels efter Lovums.

Sammen med 5te middelkl. (i 2 timer ugentlig) Casar de bello Gall. I, c. 1—36.

5te middelklasse. Gjennemgaaet slutningen af Andersens læsebog fra s. 39 (afhængige viljessætninger) ud bogen. Sammen med 6te middelkl. (i 2 timer ugentlig) Cæesar de bello Call. I, c. 1—36. Særskilt læst af Cornel Miltiades, Themistocles, Aristides og Cimon. — En stil paa skolen hver uge.

4de middelklasse. Andersens læsebog fra begyndelsen til s. 41 (afhængige viljesætninger 2) læst og repeteret med Schreiners grammatik. Skriftlig oversættelse fra norsk til latin af det gjennemgaaede 1 og 2 gange om ugen paa skolen.

Tysk.

1ste gymnasialklasse. 1 time ugentl. udvalgte stykker i prosa og poesi i slutningen af Paus's og Lassens tyske læsebog for middelklasserne. Desuden oversat og gjennemgaaet den tyske Literaturhistorie i samme læsebog.

6te middelklasse. Tyske læsestykker af Pauss og Lassen, dels alene, dels sammen med 5te klasse: Der Husar in Neisse, Wenn die Noth am grössten u. s. w., Deutschland, Die Jungfrau auf der Loreley, Rolands Tod, Hans Holbein, Das Vogelnest, Düsseldorf am Rhein, Die ersten Besuche in Sensenheim, Lukas Kranach, Wallenstein in seiner Erniedrigung, Gustav Adolf, 4 sider af Wallensteins Tod. Det meste heraf er repeteret.

Extempore: 13½ sider af Der Schneider in Gastein, die Hansa und die deutschen Städte, 9 sider af Schlacht bei Lützen, Die Posaune des Gerichts, Die Neujahrsnacht eines Unglücklichen. Følgende digte: nr. 6, 7, 23, 24, 87.

Grammatik. Fra subst. bøining — ud efter Løkkes store grammatik. Om kjønnet repet. efter den mindre. Syntaxen repeteret efter den sidste.

Stil mundtlig og skriftlig — hjemme- og extemporalstil — efter Knudsens stiløvelser.

5te middelklasse dels alene, dels sammen med 6te kl. af Pauss' og Lassens læsestykker: stykkerne 6—10, 16—36, 37, 58, 64, 65 læste og for det meste repeterede, extempore 61, 70. Digte, som 6te klasse; særskilt Digt 42.

Grammatik. Løkkes mindre: Formlæren fra

dürfen, können — ud. Syntaxen læst og repet. til § 132.

Stil som i 6te klasse.

4de middelklasse. Samme læsebog. Læst og repeteret stykkerne 1—32. Meget heraf først læst extempore.

Grammatik. Af formlæren repet. forfra til de demonstr. pron. samt de sterke verber. 1 time ugentlig anvendt til stil efter Løkkes stiløvelser, dels hjemmestil, dels extemporalstil, efter gjennemgaaelse af læreren.

3die middelklasse. Af Kristofer Lassens læsebog læst og for den allerstørste del repet. de for begge de sidste udgaver fælles stykker fra der grosse Hund (s. 73) til nr. 34 (s. 132). 3 digte lærte udenad.

Grammatik. Læst det manglende af formlæren, hvorpaa det allermeste af denne er repeteret. Stil: oversat læsebogens øvelsesstykker s. 51—57 efter gjennemgaaelse af læreren, dels hjemme, dels paa skolen. Et par gange tysk diktat.

2den middelkl. Først repeteret, hvad der er læst i 1ste middelklasse af Lassens læsebog, dernæst læst og repeteret til side 85 med undtagelse af øvelsesstykkerne side 54—59. De norske stykker er først mundtlig, siden skriftlig oversatte til Tysk og derpaa lærte udenad. Af de sammenhængende stykker er omtrent halvparten lærte udenad. 1 gang om ugen diktat.

1ste middelkl. (omtrent 3 maaneder). Læst og repeteret til side 17.

Fransk.

3die og 2den gymnasialklasse. Ca. 60 sider af Saures französisches Lesebuch. Læst extempore noget poesi og

Banville: Gringoire. Knudsens grammatik læst ud og repeteret. Storms dialogues français. Ottos Neues franz. Gesprächbuch.

1ste gymnasialklasse. Læst og repeteret af Knudsen & Wallem's franske læsebog 29 sider, af Cohen & Kaper: Franske Læsestykker 53 sider. Af Knudsens grammatik læst fra „Verbet" og ud. Storm's Dialogues Français. De norske exempler i Knudsens læsebog er oversatte dels muudtlig, dels paa tavlen.

6te middelklasse. Af Knudsens og Wallems læsebog I læst og repeteret side 23—60 med forbigaaelse af stykke 31. Af Knudsens grammatik læst og repeteret formlæren og enkelte syntaktiske regler.

5te middelklasse. Af Knudsens & Wallems læsebog I læst og repeteret indtil „prendre". Det tilsvarende af formlæren af Knudsens grammatik.

Historie.

3die gymnasialklasse. Sammen med 2 g. læst og repeteret Schjøtt og Wallems Frankrigs historie fra 1789 og Eriksens Nordens historie. Alene repeteret Thriege Oldtidens historie og Frankrigs historie indtil 1789.

2den gymnasialklasse. Læst og repeteret Thrieges Oldtidens historie fra Filip af Makedonien til Cæsar. Forøvrigt se 3die g.

1ste gymnasialklasse. Læst og repeteret Ræder Oldtidens historie.

6te middelklasse. Læst ud Schjøtts lærebog fra 1815. Repeteret det hele pensum.

5te middelklasse. Schjøtts verdenshistorie fra «Huset Tudor» til 1815 læst og repeteret Af nordens historie Danmark fra den ældste tid til Norge efter 1814 læst og repeteret.

4de middelklasse. Schjøtts verdenshistorie fra middelalderens 2det tidsrum til Huset Tudor i England læst og repeteret. Nordens historie fra begyndelsen til Danmark i den ældste tid.

3die middelklasse. Schjøtts verdenshistorie fra Alexander den store indtil 2det tidsrum i middelalderens historie læst og repeteret.

2den middelklasse. Forberedende lærebog i historie af Winther fra reformationen og ud. I 2det halvaar Schjøtts verdenshistorie fra begyndelsen indtil literatur og kunst (side 50) læst og repeteret.

1ste middelklasse. Winthers lærebog i historie fra begyndelsen indtil reformationen læst og repeteret.

Engelsk.

3die og 2den gymnasialkl. Af Brekkes engelske læsebog 160 sider, hvoraf ca. 40 kursorisk. Læst syntaxen, samt repeteret hele Løkkes mindre grammatik (Westerns udgave).

6te middelklasse. Af Brekkes engelske læsebog 174 sider, hvoraf 33 kursorisk. De gjennemgaaede digte lært udenad. Repeteret Løkkes mindre grammatik (Westerns udgave). De fleste synonymer, samt enkelte præpositioner efter Løkke og Knudsens stiløvelser. 1 skolestil hver uge; i første halvaar en mundtlig stil, i sidste en kort hjemmestil de sidste uger. Retroversion.

5te middelklasse. Af Brekkes lærebog for begyndere fra side 75 og ud. Af Brekkes læsebog, 2den udg. pag. 1—42, i alt 72 sider. Læst og repeteret syntaxen til § 140. Indøvelse af grammatiken ved oversættelse fra norsk til engelsk eftes Løkke og Knudsens stiløvelser. 1 skolestil hver uge; diktat af og til. Retroversion og gjenfortælling paa engelsk.

4de middelklasse. Af Brekkes lærebog for begyndere gjennemgaaet udtalereglerne, samt læst og repeteret til side 74 foruden de norske stykker 1—25 bagi bogen. Læst og repeteret formlæren efter Løkkes mindre grammatik. Diktat hver uge. 1 skolestil ugentlig efter læsebogen. Adskillig øvelse i retroversion og gjenfortælling paa engelsk.

Græsk.

3die og 2den gymnasialklasse. Homers Odyssé 1. 2. 3. 5. 6. bog (til v. 205). Sofokles Antigone, Groths udgave. Indledningen til den græske tragedie er nøiagtig gjennemgaaet. Af selve tragedien er ogsaa khorsangene læste. Under gjennemgaaelsen er der taget hensyn til indhold og form. Curtius' grammatik, formlæren og det vigtigste af syntaksen repeteret. Aars' literaturhistorie og Christensens antikviteter gjennemgaaede.

1ste gymnasialklasse. Grøteruds grammatik og læsebog. Xenophons Anabasis 2den bog (Hermanstorffs udgave) læst og repeteret.

Geografi.

3die, 2den, 1ste gymnasialklasse. Af Horns geografi for gymnasiet: Frankrig, England, Tyskland, de tre nordiske riger, de nordamerikanske fristater samt Ethnografien.

6te middelklasse. Geelmuydens geografi repeteret. Karttegning.

5te middelklasse. Af Geelmuydens geografi er de 4 sidste verdensdele læst og repeteret. Norges geografi er paa ny gjennemgaaet. Lærebogen er udfyldt ved oplæste skildringer. Nogle timer er brugt til karttegning.

4de middelklasse. Af Geelmuydens geografi ved Arstal læst og repeteret Belgien, Schweiz, Frankrige, den

pyrenæiske Halvø, Italien, Østerrige, Rusland og Balkanhalvøen. Asien læst. Karttegning.

3die middelklasse. Geelmuydens lærebog ved Arstal læst og repeteret Sverige, Danmark, Storbritanien og Irland, Nederlandene og Tyskland. Karttegning.

2den middelklasse. Gjenoptaget Reuschs kortfattet geografi; af Geelmuydens større lærebog læst og repeteret Norge. Karttegning.

1ste middelklasse. Kortfattet geografi af Reusch fra begyndelsen og ud læst og repeteret. Karttegning med benyttelse af den tit samme lærebog hørende karttegningsbog.

Mathematik.

3die gymnasialklasse. O. Bergs arithmetik fra ligninger til enden, samt repetition af enkelte afsnit af lærebogen. Guldbergs trigonometri fra skjævvinklede trianglers opløsning til enden. Repetition Halvorsens stereometri repeteret. Opgaver dels løste paa skolen dels som hjemmearbeide.

2den gymnasialklasse. O. Bergs arithmetik fra potenser til enden læst og repeteret. Guldbergs trigonometri fra skjævvinklede trianglers opløsning til enden. Repetition. Opgaver dels løste paa skolen, dels som hjemmearbeide.

1ste gymnasialkl. O. Bergs arithmetik til roduddragning. Repetition.

6te middelklasse. Bonnevies geometri fra 4de bog til enden, Repetition af lærebogen. O. Johannesens arithmetik fra logarithmer og ud — hele bogen repeteret. I praktisk regning er efter O. Johannesens regnebog gjennemgaaet Blandingsregning og kjederegelen — repetition. Blandede opgaver regnede paa skolen

extempore i en dertil bestemt ugentlig time, samt ugentlig hjemmeopgaver — hentede fra opgavesamlingen af „Getz, Munthe-Kaas, C. M. Guldberg, Aufgabensamlung von Bardey — Johannesens blandede opgaver — Eckhof.

Med pigeafdelingen læst og repeteret det samme pensum i praktisk regning efter O. Johannesens regnebog, som ovenfor nævnt med gutterne — hver anden uge hjemmeopgaver. Bonnevies udmaalingslære.

5te middelklasse. O. Johannesens arithmetik fra 2den bog til potenser læst og repeteret. Bonnevies geometri fra 2den til 5te bog læst og repeteret. Konstruktionsopgaver udførte paa skolen. — Af O. Johannesens lærebog i praktisk regning procent-, rente-, rabat- og diskontoregning. Repetition. Opgaver i arithmetik og praktisk regning dels i hjemmet dels paa skolen. —

4de middelklasse. O. Johannesens arithmetik 1ste bog læst og repeteret. Bonnevies geometri 1ste bog læst og repeteret. I praktisk regning forhold og proportioner, procent- og renteregning efter O. Johannesens regnebog. Losning af opgaver er væsentlig udført paa skolen.

3die middelklasse: Repetition af almindelig brøk — enkelt reguladetri samt lettere opgaver i sammensat reguladetri efter Voss og Slangs og tildels Johannesens regnebog. Hjemmeopgaver som regel hver uge.

2den middelklasse: De 4 regningsarter af benævnte tal efter Voss & Slangs regnebog. Hjemmeopgaver hver uge.

1ste middelklasse: Division af ubenævnte tal og addition og subtraktion af benævnte tal efter Voss & Slangs regnebog. Hjemmeopgaver som regel hver uge.

Naturfag.

6te middelklasse. Repetition af Sørensens Naturhistorie med en nøiagtigere gjennemgaaelse af menneskets bygning. Foredrag efter „Vort legemes bygning, liv og pleie af prof. dr. Bock". Sørensens botanik repeteret. Plantesystemet efter Arboes plantelære. Sørensens Flora benyttet. Middelskolens 3 øverste klasser har fra vaaren af været inddelt i partier, som turvis har tilveiebragt blomster, eftersom disse var udsprungne, til botaniktimerne, og disse blomster er af læreren i timen gjennemgaaede og af eleverne bestemte. Senere har eleverne klassevis, ledsagede af læreren, foretaget exkursioner i byens nærhed i aftentimer og repeteret de paa skolen gjennemgaaede planter, samlet og bestemt nye arter.

Henrichsens fysik fra „kogning med høit og lavt tryk" til enden. Repetition.

5te middelklasse. Sørensens botanik fra „Helkrenede" og ud bogen, læst og repeteret; Planternes indre bygning efter foredrag; Sørensens Flora benyttet. Plantesystemet efter Arbos plantelære. Bestemmelse af levende planter som 6te klasse.

Henrichsens fysik fra begyndelsen til varme læst og repeteret.

4de middelklasse. Sørensens naturhistorie fra „Leddyr" og ud bogen, læst og repeteret. Sørensens botanik til „blomsterplanter med frugtknude" med forbigaaelse af „planternes indre bygning". Systemet efter Arbos plantelære. Sørensens Flora benyttet. Plantebestemmelse som 6te og 5te klasse.

3die middelklasse. Sørensens naturhistorie fra „Hvirveldyr" til „Leddyr" — læst og repeteret. Efter Sørensens botanik er af læreren mundtlig gjennemgaaet det vigtigste af plantens ydre bygning. Undervisningen har været støttet til forevisning af plancher og

optegning paa vægtavlen. Bestemmelse af nogle af de simpleste markplanter.

2den middelklasse. Af Sørensens 3die udgave læst „pattedyrene" og nogle udvalgte dyretyper af fugle og fiske. Mundtlige fortællinger og oplæsning af Brehms: „Pattedyrene" samt forevisning af Dybdahls zoologiske vægplancher — skolens zoologiske samling oftere besøgt.

Tegning.

6te middelkl. a. Frihaandstegning: Fortsat øvelse i krumliniede figurer efter vægplancher og forlæggerblade. Flere af de givne examenstegninger tegnede. Tegningerne optrukne med tusch eller farve og overlagte med en svag tuschtinte eller farve.

b. Projektionstegning: Fortsat konstruktion at stereometiske legemer og disses sammenstilling, dels parallelt begge planer, dels skraat det ene og parallelt det andet. A. Petersens lærebog i projektionstegning for middelskolen benyttet. De vanskeligere af de hidtil givne examensopgaver ere tegnede. —

5te Middelklasse. Fortsat øvelse i frihaandstegning især efter „Herdtel Elementar-Unterricht im Freihandzeichnen", Tegningerne udførte med blyant og overtrukne med tusch og pen — de flinkere elever har overlagt sine tegninger med svag tuschtinte eller farve. I projektionstegning er udført konstruktion af enkle og sammenstillede stereometriske legemer, — A Petersens lærebog i projektionstegning for middelskolen benyttet.

4de middelklasse. Tegning efter „Herdtel Elementar-Unterricht im Freihandzeichnen", efterat først lære-

ren ved rids paa vægtavlen har antydet og forklaret hjælpelinier og fremgangsmaade. Tegningerne udførte med blyant, derpaa optrukne med tusch og senere overlagte med tuschtinte eller farver.

3die middelklasse. Simple krumliniede figurer — ellipser, skruelinier, ovaler o. s. v. Senere gjennemgaaet cirkelen og afledede former som rosetter, palmetter, akanthus, baandslyng o. s. v. efter lærerens optegning paa vægtavlen. Tegningerne udførte med blyant og optrukne med tusch i tegnebøger med oprudet kvadratnet. I de sidste Maaneder har tegnebøger med rene blade været benyttet, og de lettere tegninger efter „Herdtel Elementar-Unterricht im Freihandzeichnen" udførte.

2den middelklasse. Retliniede figurer — senere krumliniede figurer — «Opgaver i frihaandstegning ved Harald F. Petersen" — tegningerne først udførte af læreren paa vægtavlen. — Tegnebøger med oprudet kvadratnet. Tegningerne udførte med blyant og optrukne med tusch og pen.

Skrivning.

6te og 5te middelklasse har leveret 1—2 sider skjønskrift hver uge. Ved slutningen af hver maaned er der givet karakter, som er medregnet maanedskarakterene. Stile- og opgavebøger ere gjennemseede hver maaned.

4de middelklasse. Heike og Danielsens Skrivesystem 5te og 6te Hefte.

3die middelklasse. Repeteret det store latinske alfabet efter afskrift; bogstavforbindelser og sætninger. Det gothiske alfabet gjennemgaaet. Læseovelser af saavel gothisk som latinsk haandskrift.

2den middelklasse. 1ste og 2det hefte af skrivebog, udgiven efter offentlig foranstaltning, gjennemgaaet. Efter afskrift paa vægtavlen og i skrivebøgerne er det

store alfabet gjentaget som forbogstaver; de mere fremskredne afskrift. Talskrivning.

1ste middelklasse. Det lille alfabet efter taktskrivning. 1ste og 2det hefte af skrivebog udgiven efter offentlig foranstaltning. Sammenskrift efter opskrift.

Partiinddeling i sang.

4 Partier.

1ste parti. I første halvaar 30 elever: 10 tenorer & 20 basser
i andet do. 20 — 8 — 12 —
Undervisning 1 time ugentlig

2det parti. I 1ste halvaar: 8 piger, 18 gutter: 14 sopraner & 12 alter; i 2det halvaar 6 piger, 11 gutter: 9 sopraner og 12 alter. Undervisning 2 timer ugentl.

3die parti. 26 Gutter= 18 sopraner & 8 alter. Undervisning 2 timer ugentlig.

4de parti. 14 Gutter. Undervisning 1 time ugentlig.

1ste 2det og 3die parti har tilsammen indstuderet forskjellige store og mindre sange for 4 stemmigt blandet kor; 2det og 3die parti tilsammen forskjellige 3=stemmige sange, fornemmelig efter «sange for de tusen hjem». 4de parti har gjennemgaaet Behrens's sanglære for folkeskolen, 1ste trin.

Desuden har 2det og 3die parti i regelen 1 gang ugentlig gjennemgaaet salmemelodier efter Lindemans autoriserede koralbog.

Gymnastik.

I Gymnastik har Gutterne i 18⁹⁰/₉₁ som de foregaaende aar været delte i 3 partier, 1ste med gymnastik hver dag fra 11—11½ andet fra 11½—12 fm. og 3die 2 gange ugentlig fra 12—1.

1ste parti har bestaaet af gutter af gymnasiet og de to øverste middelklasser (27) og er med dette parti gjennemgaaet, hvad der efter departementets cirkulære af ¹⁴/₉86 er fastsat med undtagelse af stavsprang og endel lege. Øvelserne er ordnede efter Lings tabeller.

2det parti, gutter af middelklasserne. Her er ligeledes ordnet efter Lings tabeller — lettere øvelser end øverste parti.

Med gymnasiets elever samt de største gutter i 6te middelklasse er desuden i skoleaaret 1 time ugentlig øvet bajonetfægtning, desuden skiveskydning med salonrifle for gymnasiet og 6te m. og 10 skud med remingtonrifle paa skydebanen for gymnasiet.

3die parti — skolens 2den og 1ste klasse — er øvet i ordningsbevægelser, spredning, marsch, leg og de lettere gymnastiske øvelser. Partiet bestaar af 22 gutter. Gymnasiet og de 5 øverste middelklasser har havt eksercitie 6 dage om høsten — svømning, naar veiret har tilladt det.

Middelskolens afgangsexamen.

Samtlige elever fremstillede sig til denne og tog den med følgende udfald:

a. Latinlinjen.

				Elev af skolen
1.	Lars Dahl	2,61	godt.	i 7 Aar.
2.	Nils Sødring	2,96	godt.	7 —
3.	Sigurd Sødring	2,42	m. g.	6 —
4.	Sverre Østbye	1,71	m. g.	1 —

b. Engelsklinjen.

1.	Knut Berli	2,03	m. g.	6 —
3.	Elias Grønningsæter	1,10	udm. g.	2 —
3.	Olaf Kraasby	2,89	g.	6 —
4.	Junghans Lindhjem	1,67	m. g.	4 —
5.	Otto Mølsæther	2,10	m. g.	4 —
6.	Andreas Solem	2,10	m. g.	6 —
7.	Gustav Stavøstrand	1,77	m. g.	1 —
8.	Sara Aarstrup	2,00	m. g.	2 —
9.	Elisabet Benneche	2,04	m. g.	2 —
10.	Henriette Brøgger	2,29	m. g.	2 —
11.	Dagny Ibenfeldt	2,18	m. g.	1 —
12	Gudfreda Lepsøe	1,54	m. g.	1 —
	Privatister:			
13.	Karl Lorentzen	2,18	m. g.	3/4 —
14.	Edvin Kristoffersen	2,50	m. g.	1/4 —
15.	Johanne Prydz	2,93	godt.	3/4 —

Middelkarakter 2,10 m. godt.

Af to andre privatister strøg den ene i det skriftlige, den anden i sum. Begge var ikke ældre end 14 aar.

Udfaldet af Examen Artium

Navne.	Fødested og Fødselsaar.	Forældres Navne, Stilling og Bosted.	Middelskolens Afgangsexamen naar og hvor.
1. Aall, Emil	Kristiania 1872, 13de Novbr.	Aall, Nikolay Benjamen, Sorenskriver Aalesund. Dorothea f. Schøyen.	1888, Aalesunds oü. Almenskole. (2,18)
2. Aas, Nils Roberth.	Florø 1872, 4de Decbr.	Aas, Samuel Andersen, telegrafbestyrer Florø. Gurine Andersdt. f. Hauge.	1888 Bergens kathedralskole.
3. Barth, Nils Södring.	Aalesund 1873, 18de Marts	Barth, Georg, kontorchef, Aalesund. † Talke f. Sødring, †	1888, Aalesunds off. almenskole. (1,98.)
4. Møller, Peter Lauritz.	Aalesund 1872, 31te Januar.	Møller, Peter Lauritz, skibsfører Aalesund. Augusta f. Devold.	1887, Aalesunds off. almenskole. (1,93.)
5. Vasbotten Ole Johan.	Florø 1872, 7de Mai.	Vasbotten, Abraham, handelsborger Florø. Brita f. Jensen.	1888, Aalesunds off. almenskole. (2,28.)
Privatist			
1. Wenaas, Johannes.	Marschall, Wisconsin, U. S. A. 1869, 12te Novbr.	Wenaas, August, sognepræst i Volden Søndmøre. Valborg Wilhelmine f. Iversen.	1887, Trondhjems kathedralskole.

Den mundtlige examen afholdtes iaar ved Aalesunds skole, den absolveredes af 6 fra Aalesund, af 3 fra Kristiansund.

ved Aalesunds Skole 1891.

Norsk Stil.	Latinsk Oversættelse.	Mathematik (skriftlig.)	Religion.	Modermaalets Lit. og Oldnorsk.	Latin.	Latin.	Græsk.	Græsk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Mathematik (mundtl.)	Ordenstal.	Antal Fag.	Hovedkarakter.
3	4	2	1	3	2	3	3	3	4		2	3	33	12	2,75 g.
3	2	4	1	4	2	3	3	3	4	2	4	3	38	13	2,92 g.
3	3	2	3	3	2	2	1	2	2		1	2	26	12	2,16 m. g.
2	4	1	2	2	1	1	1	2	2	1	1	1	21	13	1,62 m. g.
Forhindret ved sygdom fra at gaa op.															
4	3	3	2	4	3	3	4	4		3	1	3	37	12	3,08 g.

Af eleverne fra Christiansunds skole fik 2 meget godt og 1 godt.

Opgave i norsk stil.

Fortæl om norges fiskerier.

Opgave i latinsk stil.

Om Labienus.

Der var mellem Labienus og fienden en flod med meget høie bredder. For at der kunde blive anledning til at kjæmpe, maatte denne passeres [1]) af en af dem[2]). Men hann havde hverken selv isinde at gjøre dette eller troede, at fienden af egen drift[3]) vilde vove det. Han brugte da følgende[4]) list[5]) for at lokke dem til at gaa over. Han sammenkaldte soldater og underretted[6]) dem om, at han, eftersom der ikke var noget haab om hjælp, havde besluttet at bryde op med leiren den følgende nat. Da dette, saaledes som han havde forudseet, straks blev meldt til fienden af de galler, som var i den romerske leir, befalede han soldaterne at drage bort med større larm og ilfærdighed[7]), end de pleiede, idet han haabede, at fienden derved vilde fatte mistanke[8]) om, at romerne flygtede af frygt. Forledede herved førte fienderne sine tropper over floden og blev under overgangen[9]) nedsablede.

---

[1]) At passere : transire. [2]) Alteruter. [3]) Sponte. [4]) Hic. [5]) Artificium. [6]) Certiorem facere. [7]) Trepidatio. [8]) Suspicari. [9]) Kan udtrykkes ved præs. part. af transire.

Opgave i tysk stil.

Den berømte digter Walter Scott fortæller følgende fornøielige historie fra sine skoledage: Der gik i samme klasse som jeg en begavet gut, som bestandig var den første i klassen. Jeg gjorde mig al umag for at komme forbi ham, men forgjæves. Men en dag merkede jeg, at han stadig pleiede at lege med en knap, som han holdt mellem fingrene, naar en lærer gjorde ham et spørgsmaal. Kunde jeg bare faa fat i den knap, tænkte jeg, skulde jeg kanske have spil-

let vundet. En dag lykkedes det mig at tage knappen fra ham, uden at han merkede det. Da saa læreren gav ham et spørgsmaal, famlede han efter knappen, og da han ikke fandt den, begyndte han at stamme og kunde ikke svare. Saa gav læreren mig det samme spørgsmaal, og jeg gav strax det rigtige svar. Allerede samme dag blev jeg sat paa den første plads, og den beholdt jeg bestandig siden. Men jeg kan ikke negte for, at jeg havde en urolig samvittighed, hvergang jeg tænkte paa knappen; jeg turde aldrig omtale for min kamerat det puds, jeg havde spillet ham.

Opgave i engelsk stil.

Under den sidste krig mellem engelskmændene og franskmændene var en trommeslager i den engelske arme, ikke mere end 15 aar gammel, en aften gaaet udenfor den engelske leir. Han merkede ikke, at han var kommet for nær den franske hær, før en skildvagt befalede ham at stanse; men istedenfor at gjøre det tog han flugten. Han blev imidlertid indhentet af nogle soldater, taget til fange og ført for den franske general, som mistænkte ham for at være en spion. Da man spurgte ham, hvem han var, svarede han: „Trommeslager i engelsk tjeneste." Da han ikke blev troet, blev der sendt bud efter en tromme, og generalen bad ham om at slaa paa tromme, hvilket han ogsaa gjorde. Da Franskmandens mistanke endnu ikke var fuldkommen beroliget, bad han ham om at slaa retræt.*) „Retræt, min Herre," svarede den modige gut; „ingen engelskmand ved, hvad det er!" Den franske general syntes saa godt om dette svar, at han øieblikkelig satte trommeslageren i frihed og skrev til hans general, idet han roste hans uforfærdethed.

*) Retræt = retreat.

Opgave i regning og konstruktionstegning.

(For gutter.)

Formiddag.

1. En mand kjøber fra Danmark 75 snes æg efter en pris af kr. 0,70 pr. snes. Fragt og andre udgifter beløber sig til kr. 3,50.

   Ved ankomsten viser det sig, at 10 snes er knust, saa de ikke kan sælges. Af resten sælges $12^1/_2$ snes, der ser mindre godt ud, for kr. 0,80 pr. snes, medens de øvrige, der er friske, sælges efter vægt.

   Til hvilken pris pr. kilogram sælger kjøbmanden de sidste, naar han ialt har en fortjeneste af $16^6/_7$ pct. af sit havte udlæg, og naar 20 snes af de friske æg veier 22 klgr.?

2. Man har en guldlegering, der veier 50 gram og er af finheden 784 (det vil sige, at 1000 gram legering eller metalblanding indeholder 784 gram rent guld). Ved tilsætning af rent guld ønsker man at lave en legering af finheden 800. Hvormeget rent guld maa tilsættes?

Eftermiddag.

3. En mand kjøbte for laante penge 850 hl. poteter til en pris af kr. 3,60 pr. hl. 4 maaneder senere solgte han poteterne igjen for 4 kr. pr. hl., men $2^1/_2$ pct. af poteterne havde da taget skade og maatte kasseres. Hvormange pct. tjente han paa denne handel, naar han for den forløbne tid maatte betale renter af den laante kapital efter $3^1/_2$ pct. p. a.?

4. Konstruer et trapets ABCD, hvori AB og CD er de parallele sider, og A og C er modstaaende hjørner, saaledes at siden CD er 14,5 cm., afstanden mellem si-

derne AB og CD er 5,3 cm., diagonalen AC er 10,5 cm. og afstanden fra hjørnet B til denne diagonal 3,7 cm.

Beregn trapetsets fladeindhold.

Trapetset skal derpaa omdannes til et dermed ligestort kvadrat.

(Forpiger).

Formiddag.

1. En mand kjøber fra Danmark 75 snes æg efter en pris af kr., 0,70 pr. snes. Fragt og andre udgifter beløber sig til kr. 3,50.

Ved ankomsten viser det sig, at 10 snes er knust, saa de ikke kan sælges. Af resten sælges $12^1/_2$ snes, der ser mindre godt ud, for kr. 0,80 pr. snes, medens de øvrige, der er friske, sælges efter vægt.

Vil hvilken pris pr kilogram sælger kjøbmanden de sidste, naar han ialt har en fortjeneste af $16^6/_7$ pct. af sit havte udlæg, og naar 20 snes af de friske æg veier 22 kilogram?

2. Man har en guldlegering, der veier 50 gram og er af finheden 784 (det vil sige, at 1000 gram legering eller metalblanding indeholder 784 gram rent guld). Ved tilsætning af rent guld ønsker man at lave en legering af finheden 800. Hvormeget rent guld maa tilsættes?

(Eftermiddag).

3.

Find x og y af ligningerne:

$$\frac{\frac{2}{3}x - 0{,}5\,y}{\frac{3}{4}} \div \frac{\frac{1}{3}x - 0{,}1\,y}{\frac{4}{3}} = \div \frac{1}{6}$$

$$\text{og} \quad \frac{x - 0{,}2}{y + 1} = \frac{0{,}08}{0{,}1}.$$

4.

Man har givet punkterne A og B. Konstruer de rette linjer, der har en afstand af 3 cm. fra A og danner en vinkel paa 30 grader med den rette linje mellem A og B. Beskriv fremgangsmaaden.

Opgave i projektionstegning.

Følgende af læreren opstillede figurer aftegnes i grundrids og oprids:

Et 6-kantet prisme ligger paa det horisontale projektionsplan saaledes, at aksen danner en vinkel paa 75 grader med vertikalplanet. Ovenpaa dette ligger en 3-kantet pyramide med aksen parallel med det vertikale projektionsplan. Midtpunkterne af begge akser ligger i en og samme perpendikulær og i en afstand af 7 cm. fra vertikalplanet.

Prismets længde og pyramidens høide er begge 10 cm. Grundfladernes større radier er i begge legemer 2,5 cm.

Bibliothekets tilvækst i 1890—1891.

Maanedskrift for den elementære mathematik, af Foldberg og Baumann. Kjøbenhavn.
Tidsskrift for vor ungdom af Trier og P. Voss.
Norges historie af Øverland 68—83.
Fra det mørkeste Afrika af Stanley 1—18.
Geschichte des Alterthums von Meurs.
Franske læsestykker af Cohen og Kaper.
Grønlandsexpeditionen af dr. Nansen 1—23.
Svensk- engelsk parlør.
Tidsskrift for philologi.
Norges—Danmarks indre historie af Holm.
Horats Oder ed. Nauck.
De imperio Gn. Pompeii af Thümen.
Homerische formenlehre.
Universitets og skoleannaler for 1890.
Kirkens symbolske bøger af Bang.
Hedda Gabler af Ibsen.
Eventyr af Djurklou oversat af N. Rolfsen.
Sallust Catilina og Jugurtha ed. Wirz.
Hofgaard lat. stile.
Sofokles præparationen zu Antigone von Freund.
Amerikas første opdagelse.
Om undervisning i geografi af Horn.
Les annales politiques et litteraires 1½ aargang.
Norske rigsregistranter, E. A. Thomle. Gave.
Exempelsamling til norsk grammatik af Karl Bjørseth adjunkt. G.
Lærebog i geografi for folkeskolen af C. Horn 5te opl.
De unges bogsamling af S. Tromholt.
Norges officielle statistik, beretning om skolevæsenets tilstand i 1887. G.
Do. fattigstatistiken for 1887 og 1888. G.

B. Gundersen og Chr. Larsen tysk grammatik til skolebrug. G.
Bergens museums aarsberetning for 1889. Gave af rektor.
Romsdals Amts forhandlinger for 1890. G.
Norsk fiskeritidende for 1890. Gave af rektor.
Norske, danske og svenske programmer for 1890.
Naturen, illusteret maanedskrift af dr. Brunchorst.
Zeitschrift für das gymnasium 1890.
Archiv for mathematik og naturvidenskaberne af Lie og Sars 1890. G.
Lovtidende af E. Bætzmann. G.
Den norske nordhavsexpedition. Zoologi, pycnogonidia ved Sars.
Sveriges off. statistik ved det kgl. ekklesiastik-departement.
Danmarks folkeviser i udvalg af S. Grundtvig.
Fortolkning af Lucas' evangelium ved Platou.
Viridarium norvegicum ved Schübeler 3die bind.
Symbolae ad historiam ecclesiasticam provinciarum septentrionalium magni dissidii synodique Constantiensis temporibus pertinentes af dr. L. Daae G.
Etruskiseh und armenisch, sprachvergleichende Forschungen Erste Reihe von dr. S. Bugge.
Briefe, Abhandlungen und Predigten aus den zwei letzten Jahrhunderten des kirchlichen Alterthums und des Anfangs des Mittelalters von dr. C. P. Caspari G.
Leunbach og Østerberg. Engelsk ordsamling til udenadslæren.
M. Nygaard Oldnorsk læsebog for begyndere G.
Forklaring over dr. Luthers lille katekismus af dr Bang G.
Dr. M. Luthers lille katekismus af dr. Bang G.
Aarbog af foreningen for norske fortidsmindesmærkers bevaring 1889. 1890. G.
Den norske kirkes historie for hjemmet af O. Hansen.
Statistisk aarbog for kongeriget Norge 10de aargang G.
Prøver paa anskuelsesundervisning af Ingeborg Nielsen.
Vore læker og modersmaalet af K. Knudsen G.

Om undervisningen i skrivning af Hj. Nielsen G.
Udsigt over den norske historie af E. Sars 4de del. Gave af R. V.
Norges gamle love indtil 1397 af G. Storm V. G.
Neutraliteternes Lagar af R. Klein 2den del G.

Den fysiske samling har faaet følgende tilvekst.

1. Apparat til at vise Mariottes lov.
2. Telefon med ledningstraad.
3. Sirene.
4. Skjærmbret til at opfange reelle billeder.
5. Apparat til at vise varmeudvikling ved gnidning.
6. Kobber- og jernstang med tilbehør.
7. Kompas med gradinddeling.
8. 2 geislerske rør.

Forskjellige slags stene er skjænkede skolen til present af folk fra landet.

Indskrivningspengo for middelsk. og gymnas. er nu kr. 2.00

Skolepengene udgjør i	1ste middelklasse „	48.00
	2den og 3die do. „	72.00
	4de, 5te, 6te, do. „	96.00
	1ste gymnasialkl. „	120.00
	2den og 3die do. „	144.00

Moderationen er: 1/4 fragaar for hver af de følgende søskende.

Gratisternes antal var:

a) af de Rønnebergske legater:

1 1/1	i 3die gymnasialkl.	kr.	144	
2 1/1	i 2den —	„	144	
3 1/1	i 6te middelklasse	„	96	
4 1/2	i 5te —	„	48	
5 1/2	i 4de —	„	48	
				kr. 480

b) af det offentlige:

1 1/1 i 6te	middelklasse	kr.	96	
2 1/2 i 5te	—	„	48	
				„ 144
				kr. 624

Af skolepenge, deri indbefattet de Rønnebergske legater, uddeles 10 pCt. i fripladse.

Skolens kasserer er adj. Kolderup.

X. Almindelige bemærkninger.

Sundhedstilstanden blandt eleverne har i regelen været god. Skolen maa beklage tabet af en liden kjæk gut, Ole Christian Friis, elev af 3die gymnasialklasse, der døde af difterit i august 1890, 11 aar gammel.

Haandgjerningsskolen har ogsaa i dette skoleaar været i virksomhed i 6 maaneder fra oktober til udgangen af marts, og frekventeret af ca. 40 elever, fordelte i 3 partier. Hvert parti har havt 2 gange ugentlig undervisning fra 4—6.

Paa grund af at skolen ifjor maatte opsige to lærere, har flere klasser maatte kombineres i forskjellige fag og 2, nemlig 3die og 2den gymnasialklasse, ganske. At dette maa have generet undervisningen og fremgangen ikke lidet, ved enhver, som har havt med toaarige klasser at bestille. Kombinationen er imidlertid for dette skoleaar (1891—1892) ophævet, da pigeskolen nu er optaget i den offentlige almenskole og 3 af dennes lærerinder ansatte ved denne.

Om gymnasiets nedlæggelse har der ikke været tale paa forrige Storthing; formodentlig vil man afvente resultatet af den nu nedsatte skolekommissions arbeide.

Uddrag af skolens regnskab for 1890—91.

Indtægt:

1. Beholdning (restancer) fra forrige aar.....	kr.	1178,13
2. skole- og indskrivningspenge.....	„	7909,00
3. Kommunens bidrag.....	„	3600,00
4. Renter af skolens kapitaler.....	„	2517,12
5. Statsbidraget.....	„	21,480.00
6. Ifølge decision til forrige regnskab	„	27,36
	Kr.	36,711,61

Udgift:

1. Lønninger;				
a) Kgl. ansatte lærere.. ..	kr.	19400,00		
b) Klasselærere	„	3466,66		
c) Timelærere og vikarer.	„	1413,83		
d) Andre lønninger.....	„	1025,93		
			„	25306,42
2. Alderstillæg:				
a) Kgl. ansatte lærere ...	kr.	6383,33		
b) Klasselærere	„	853,33		
			„	7236,66
3. Bibliotheket, samlinger og andre læremidler			„	445,64
4. Legater og fripladse.....			„	624,00
5. Lys og brænde			„	1050,77
6. Trykningsomkostninger m. m.			„	261,18

7. Blandede og tilfældige udgifter.....		„	374,23
8. Beholdning:			
a) Restancer	kr. 1328,18		
b) Kontant..... ...	„ 84,53		
		„	1412,71
		Kr.	36711.61

Opgave

over de bøger, som i skoleaaret 18⁹¹/₉₂ benyttes i de forskjellige klasser.

1ste middelklasse. Norsk læsebog af Eriksen og Paulsen, 2den del. — Vogts lille bibelhistorie; Luthers kathekismus ved Bang — Reuschs geografi for begyndere. Voss og Slangs regnebog 1ste hefte, Winthers forberedende lærebog i historien.

2den og 3die middelkl. Eriksen og Paulsens læsebog, 2den del; Hofgaards lille norske grammatik. — Lassens tyske elementær- og læsebog; Løkkes mindre tyske grammatik. — Bruns bibelhistorie; Sverdrups udgave af Pontoppidans forklaring; Luthers kathekismus; Landstads salmebog; det nye testamente. — Nissens historie ved Schjøth. — Arstals geografi. — Sørensens naturhistorie. — Voss og Slangs regnebog 2det og 3die hefte.

4de middelkl. Eriksens og Paulsens læsebog, 3die del; Hofgaards grammatik. — Pauss og Lassens tyske læsestykker; Løkkes tyske grammatik; Kapers lexikon; Knudsens tyske stiløvelser for middelskolen. — Andersens latinske læsebog. — Brækkes engelske elementærbog; Westerns engelske grammatik. — Nissens historie ved Schjøth; Eriksens lærebog i Norges, Sveriges og Danmarks historie. — Arstals geografi. — Sørensens naturhistorie. — Johannesens arithmetik og Bonnevies geometri. — Bruns bibelhistorie for borgerskoler; Bangs forklaring; Det nye testamente. — Johannesens regnebog 3die, 4de hefte.

5te og 6te middelkl. Eriksens og Paulsens læsebog, 3die

del; Lassens læsebog. Hofgaards gram.; Pauss og Lassens tyske læsebog; Løkkes tyske grammatik; Kapers lexikon; Knudsens tyske stiløvelser for middelskolen. Brekkes engelske læsebog; Brynhildsens engelske ordbog; Larsens dansk-engelske ordbog; Westerns engelske grammatik. — Voss's latinske læsebog for middelskolen; Schreiners latinske grammatik. — Wallems franske læsebog; Knudsens franske grammatik; Schjøths historie; Friksens lærebog i Norges, Sveriges og Danmarks historie for middelskolen. — Arstals geografi. — Sørensens naturhistorie. — Johannesens arithmetik og Bonnevies geometri; Brochs logarithmetabel. — Henrichsens fysik. — Bruns bibelhistorie for mellemklasserne; Sverdrups udg. af Pontoppidans forklaring; Det nye testamente.

1ste til 3die gymnkl. Nissens kirkehistorie. — Det nye testamente paa græsk; Eriksens literaturhistorie. — Nygaards oldnorske læsebog og sammes oldnorske grammatik. — Grøteruds og Curtius's græske gram. Kohen og Kapers franske læsebog. Knudseus franske gram.; Ræders lærebog i oldtidens historie. Wallems og Schjøts lærebog i Frankrigs historie. — Eriksens lærebog i Nordens historie. — Bergs lærebog i arithmetik; Guldbergs i stereometri og i trigonometri.

Aalesund i september 1891.

V. Voss.